

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра народної хореографії та теорії танцю

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
хореографічного мистецтва
Ірина МОСТОВА

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ХОРЕОГРАФІЇ

Другий (магістерський) рівень вищої освіти
галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
спеціальність В6 Перформативні мистецтва
спеціалізація В6.03 Хореографічне мистецтво
Освітня програма Хореографія
Обов'язкова компонента
Мова викладання – українська

Робочу програму склали:

доцент кафедри народної хореографії та теорії танцю, кандидат мистецтвознавства
– Ірина МОСТОВА

доцент кафедри бальної хореографії, кандидат мистецтвознавства - Катерина
БОРТНИК

Мова навчання – українська

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри народної хореографії та теорії
танцю

Протокол №1 від “1” вересня 2025 р.

В.о. завідувача кафедри народної хореографії та теорії танцю,
доцент

Каріна ОСТРОВСЬКА

Робочу програму затверджено на засіданні ради факультету хореографічного
мистецтва

Протокол №1 від “1” вересня 2025 р.

Голова ради ФХМ

декан факультету хореографічного мистецтва,
кандидат мистецтвознавства, доцент

Ірина МОСТОВА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна, заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4	галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Обов'язкова
Загальна кількість годин - 120	спеціальність В6 Перформативні мистецтва спеціалізація В6.03 Хореографічне мистецтво Освітня програма «Хореографія»	Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
		1-й
		Лекції
		30 год. - дфн 8 год. - зфн
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійна робота студента – 6	Ступінь «Магістр»	Семінарські
		10 год. - дфн 4 год. - зфн
		Самостійна робота
		80 год. - дфн 108 год. - зфн
		Вид контролю
		залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 40/80 - дфн; 12/108

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

«Методичні основи педагогічної діяльності в хореографії» - основна навчальна дисципліна. Одна з головних фахових дисциплін, яка грає ведучу роль у системі професійної підготовки бакалаврів у галузі хореографічного мистецтва і спрямована на формування компетентностей пов'язаних з педагогічною діяльністю в закладах вищої та фахової передвищої освіти. Навчальний курс базується на отриманні теоретичних та практичних знань в галузі хореографічної педагогіки, вивченні методик і методів викладання хореографічних дисциплін, засвоєнні основних організаційних норм впровадження педагогічної діяльності.

Мета курсу - набуття теоретичних та практичних навиків впровадження педагогічної діяльності в галузі хореографії з розумінням сучасних та фундаментальних методів та підходів.

Компетентності:

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК4. Здатність до художньо-критичної діяльності у сфері хореографії.

СК5. Здатність забезпечувати високу якість організації, планування та реалізації навчального і виховного процесу в сфері хореографічного мистецтва в закладах вищої освіти.

СК6. Здатність розробляти і впроваджувати авторські інноваційні педагогічні та мистецькі методики та технології.

СК7. Здатність розробляти індивідуальну стратегію навчання та виховання здобувача освіти у відповідності до особистісних якостей з метою розкриття його творчого потенціалу.

СК8. Здатність створювати навчально-методичне забезпечення з хореографічних дисциплін у закладах вищої освіти.

СК18. Володіння методичними засадами навчання та інноваційними підходами до фахової підготовки фахівців з хореографічного мистецтва; планування власної педагогічної діяльності.

Програмні результати навчання:

ПР2. Адаптуватися та діяти в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї задля вирішення проблемних ситуацій.

ПР3. Організовувати колективну діяльність задля реалізації планів, проєктів.

ПР7. Виявляти дослідницькі, балетмейстерські, організаційні, педагогічні проблеми у процесі фахової діяльності, причини їх виникнення, розробляти програми їх вирішення.

ПР10. Організовувати освітній процес у закладах вищої освіти відповідно до законодавчої та нормативно-правової бази, враховувати особливості його планування у відповідності до специфіки підготовки фахівців, застосовувати механізми забезпечення високої якості освіти.

ПР11. Застосовувати ефективні методики викладання хореографічних дисциплін, розробляти і впроваджувати авторські методики та технології задля оптимізації навчального процесу.

ПР12. Сприяти різнобічному розвитку здобувачів освіти, використовуючи мистецько-педагогічний потенціал хореографічного мистецтва.

ПР13. Вміти створювати різні види навчально-методичних видань (навчальні програми, методичні рекомендації, навчальні посібники тощо) з хореографічних дисциплін у закладах вищої освіти.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методичні основи педагогічної діяльності

Тема 1. Вступ. Професійний стандарт викладача. Психолого-педагогічні основи викладацької діяльності

Тема 2. Методика планування занять, тайм-менеджмент, структура занять у вищій школі.

Тема 3. Педагогічна етика, конфліктологія.

Тема 4. Форми, методи організації освітнього процесу, види методичного забезпечення та їх розробка.

Розділ 2. Практичний компонент педагогічної діяльності

Тема 5. Методика проведення лекційних занять

Тема 6. Методика проведення практичних занять

Тема 7. Методика проведення семінарських занять

Тема 8. Методика проведення індивідуальних занять

Тема 9. Специфіка організації самостійної роботи студента

Тема 10. Наукова та науково-методична робота викладача закладу вищої й фахової передвищої освіти

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	сем	с.р		л	сем	с.р
1 курс 1 семестр								
Розділ 1. Теоретико-методичні основи педагогічної діяльності								
Тема 1. Вступ. Професійний стандарт викладача. Психолого-педагогічні основи викладацької діяльності	12	4		8	12	1		11
Тема 2. Методика планування занять, тайм-менеджмент, структура занять у вищій школі.	12	4		8	12	1		11
Тема 3. Педагогічна етика, конфліктологія.	12	4		8	12	1		11
Тема 4. Форми, методи організації освітнього процесу, види методичного забезпечення та їх розробка.	6	2		4	6	1		5
Розділ 2. Практичний компонент педагогічної діяльності								
Тема 5. Методика проведення лекційних занять	18	4	2	12	18	1	1	16
Тема 6. Методика проведення практичних занять	18	4	2	12	18	1	1	16
Тема 7. Методика проведення семінарських занять	12	2	2	8	12	0,5	1	10,5
Тема 8. Методика проведення індивідуальних занять	12	2	2	8	12	0,5	0,5	11
Тема 9. Специфіка організації самостійної роботи студента	9	2	1	6	9	0,5	0,25	8,25

Тема 10. Наукова та науково-методична робота викладача закладу вищої й фахової передвищої освіти	9	2	1	6	9	0,5	0,25	8,25
Усього годин	120	30	10	80	120	8	4	108

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин дфн	Кількість годин зфн
1	Тема 5. Методика проведення лекційних занять	2	1
2	Тема 6. Методика проведення практичних занять	2	1
3	Тема 7. Методика проведення семінарських занять	2	1
4	Тема 8. Методика проведення індивідуальних занять	2	0,5
5	Тема 9. Специфіка організації самостійної роботи студента	1	0,25
6	Тема 10. Наукова та науково-методична робота викладача закладу вищої й фахової передвищої освіти	1	0,25
	Разом	10	4

Теми самостійних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин дфн	Кількість годин зфн
1	Тема 1. Вступ. Професійний стандарт викладача. Психолого-педагогічні основи викладацької діяльності Завдання 1. Навести приклади емоційного впливу на слухачів під впровадження комунікаційної діяльності.	8	11
2	Тема 2. Методика планування занять, тайм-менеджмент, структура занять у вищій школі. Завдання 1. Навести приклад організації оптимального тайм-менеджменту викладача	8	11
3	Тема 3. Педагогічна етика, конфліктологія. Завдання 1. Навести приклади вирішення конфліктних ситуацій під час взаємодії викладач-здобувач вищої освіти	8	11
4	Тема 4. Форми, методи організації освітнього процесу, види методичного забезпечення та їх розробка. Завдання 1. Навести приклади видів методичного забезпечення	4	5
5	Тема 5. Методика проведення лекційних занять Завдання 1. Розробити та підготувати до проведення лекційне заняття відповідно до плану (визначити тему, мету, завдання, обладнання, місце в структурі дисципліни, структуру, хід роботи, питання та джерела інформації. Завдання 2. Оформити створений урок в презентацію.	12	16
6	Тема 6. Методика проведення практичних занять Завдання 1. Розробити та підготувати до проведення практичне заняття відповідно до плану (визначити тему, мету, завдання, обладнання, місце в структурі дисципліни, структуру, хід роботи, питання та джерела інформації. Завдання 2. Оформити створений урок в презентацію.	12	16

7	Тема 7. Методика проведення семінарських занять Завдання 1. Розробити та підготувати до проведення семінарське заняття відповідно до плану (визначити тему, мету, завдання, обладнання, місце в структурі дисципліни, структуру, хід роботи, питання та джерела інформації. Завдання 2. Оформити створений урок в презентацію.	8	10,5
8	Тема 8. Методика проведення індивідуальних занять Завдання 1. Розробити та підготувати до проведення індивідуальне заняття відповідно до плану (визначити тему, мету, завдання, обладнання, місце в структурі дисципліни, структуру, хід роботи, питання та джерела інформації. Завдання 2. Оформити створений урок в презентацію.	8	11
9	Тема 9. Специфіка організації самостійної роботи студента Завдання 1. Розробити та підготувати рекомендації до проведення самостійної роботи відповідно до плану (визначити тему, мету, завдання, обладнання, місце в структурі дисципліни, структуру, хід роботи, питання та джерела інформації. Завдання 2. Оформити рекомендації в презентацію.	6	8,25
10	Тема 10. Наукова та науково-методична робота викладача закладу вищої й фахової передвищої освіти Завдання 1. Розробити стислі рекомендації, плани та приклади наукової й науково-методичної роботи викладача закладу вищої та фахової передвищої освіти. Завдання 2. Оформити рекомендації в презентацію.	6	8,25
	Разом	80	108

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання: словесні (розповідь, пояснення, метод кейсів), наочні (ілюстрація, демонстрація), методи стимулювання і мотивації, метод критичного аналізу та спостереження

Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи

Види: лекції / практичні заняття

ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль

- виконання самостійного завдання до тем 1-4 - 1 бал;
- виконання самостійного завдання до тем 5-10 - 5 балів;
- презентація на практичному занятті - 2 бали;
- усне опитування після занять за темами 1-4 - 1 бал;
- участь у аналітичному обговоренні після занять з тем 5-10: теми 5-8 - по 2 бали за тему; теми 9-10 - по 1 балу за тему.

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю - до 60 балів. Підсумковий контроль (екзамен) - до 40 балів.

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти

1 семестр

Розділ 1				Розділ 2						Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
2	2	2	2	9	9	9	9	8	8		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання самостійного завдання до лекційних занять

Здобувач вищої освіти отримує 1 бал за якісно виконане завдання, що полягає у наведенні власних прикладів до вивченого матеріалу (1-2 приклади).

Здобувач вищої освіти не отримує бали, у разі невиконання завдання або невірної наведення власних прикладів до вивченого матеріалу.

Критерії оцінювання самостійного завдання до практичних занять

Здобувач вищої освіти отримує 7 балів, якщо виконане ним завдання повністю розкриває зазначену тему, вірно побудоване відповідно до методик та структур, інформативне.

Здобувач вищої освіти отримує 5-6 балів, якщо виконане ним завдання повністю

розкриває тему, інформативне, але має незначні помилки у методиці та структурі побудови, проте здобувач може запропонувати шляхи удосконалення завдання.

Здобувач отримує 3-4 бали, якщо виконане ним завдання повністю розкриває тему, інформативне, але має незначні помилки у методиці та структурі побудови, а здобувач не може запропонувати шляхи удосконалення завдання.

Здобувач отримує 1-2 бали, якщо завдання виконане не повністю, має низький рівень інформативності, має значні помилки у методиці та структурі побудови.

Здобувач не отримує балів, якщо завдання не виконане.

Критерії оцінювання презентації на практичному занятті

Здобувач отримує 2 бали, якщо презентація виконаного завдання проведена на високому професійному рівні, здобувач демонструє професіоналізм, обізнаність у методиках і методах педагогічної діяльності під час реалізації завдання, фахову компетентність, впевненість, індивідуальний підхід.

Здобувач отримує 1 бал, якщо презентація виконаного завдання проведена на низькому професійному рівні, здобувач допускається методичних помилок під час реалізації педагогічної складової завдання, поводить себе невпевнено.

Здобувач не отримує бали у разі невиконання завдання.

Критерії оцінювання усного опитування після лекційного заняття

Здобувач вищої освіти отримує 1 бал у разі вірної відповіді на запитання, у разі помилкової відповіді здобувач вищої освіти не отримує бал. Запропоновані запитання здобувачам вищої освіти повинні мати єдину стислу вірну відповідь, яка обговорювалась під час лекційного заняття.

Критерії оцінювання участі у аналітичному обговоренні після практичного заняття

Здобувач вищої освіти отримує максимальну кількість балів у разі активної участі у обговоренні, формуванні пропозицій щодо удосконалення практичного завдання, толерантного та конструктивного ведення дискусії.

Здобувач вищої освіти отримує низький бал у разі, якщо до обговорення він долучався неактивно, його пропозиції щодо удосконалення практичного завдання мали незначні методичні помилки.

Здобувач вищої освіти не отримує бал, якщо він демонструє неповагу під час уведення дискусії, його зауваження не стосуються самого завдання, а спрямовані на особистісні якості іншого здобувача, якщо його зауваження та пропозиції мають значні методичні помилки, або якщо здобувач не приєднується до обговорення.

ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Формат неформальної освіти	Умови перезарахування
Участь у науковій, науково-практичній конференції,	Відповідно до наданого

семінарах, майстер-класах	сертифікату
Диплом лауреата хореографічного року	Міжнародний конкурс: 1 місце - додаткові 10 балів 2 місце - додаткові 8 балів 3 місце - додаткові 6 балів Всеукраїнський конкурс: 1 місце - додаткові 6 балів 2 місце - додаткові 4 балів 3 місце - додаткові 2 балів
Інші форми неформальної освіти	Відповідно до документу, що підтверджує участь у заході
Інформальна освіта	Умови перезарахування
Результати навчання, отримані шляхом інформальної освіти перезараховуються, за умови їх декларування та надання стислої презентації під час аудиторного заняття.	Відповідно до кількості балів за темою, за якою пропонується перезарахування

Програмне забезпечення

Переносна мультимедійна система: Проектор ViewSonic VS13870 2015 р., колонки Sven BF21R 2015 р., переносний екран, ноутбук Lenovo ThinkPad T480S (введення у експлуатацію – 2022 р.); ПЗ: Firefox 130.0.1, Chrome 129.0.6668.70/71, LibreOffice 24.8.2, OpenOffice 4.1.15, PDF XChange Viewer 10, 7-zip 23-01, Zoom 6.2.0 (не потребує ліцензування). Проектор мультимедійний Ben QMX808 ST, інтерактивна дошка Tesco WC (введення у експлуатацію – 2020 р.).

Репетиційна зала 1 (ауд. 66, корпус 1); репетиційна зала 2 (ауд. 9, корпус 1), репетиційна зала 3 (ауд. 71, корпус 1) оснащені музичним інструментом (фортепіано “Україна”) - у разі навчального процесу офлайн.

Classroom, Meet у корпоративному освітньому сервісі Google Workspace for Education у разі навчального процесу онлайн.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Основна література

1. Зубатов С. Л. Методика викладання українського народного танцю. Навчальний посібник. Ліра-К, 2020. 376 с.
2. Зубатов С. Л. Стиль викладання в хореографії. Навчальний посібник. Ліра-К, 2022. 92 с.
3. Мистецькі коледжі: доступне освітнє середовище : Методичний посібник / Автори: Л. Ю. Байда, Я. В. Грибальський, О. М. Журбенко, Ю. М. Найда. Київ, 2021. 48 с.
4. Мостова, І. С., & Островська, К. В. (2023). Хореографічне мистецтво як інструмент формування ціннісних орієнтирів вихованців аматорських танцювальних колективів. *Танцювальні студії*, 6(1), 63–69. <https://doi.org/10.31866/2616-7646.6.1.2023.283728>
5. Нарожна Н.І. Методика викладання фахових дисциплін. Навчальний посібник.

- Ліра-К, 2020. 152 с. Теорія і методика народно-сценічного танцю: (навчально-методичний посібник) / упор.: С.В. Куценко. – Умань: ФОП Жовтий О. О., 2015. – 438 с.
6. Теорія і методика викладання спортивного танцю : підручник. – К.: НАККіМ, 2015. – 396 с.

Допоміжна

1. Авдеєнко А. П. Інтенсифікація навчального процесу та організація самостійної роботи студентів / А. П. Авдеєнко, Л. В. Дементій, О.Є. Поляков; // Проблеми освіти. – К. , 2001. – Вип. 24. – С. 108-111
2. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти в Україні : історія, теорія : підручник / А.М. Алексюк. – К. : Либідь, 1998. – 560 с.
3. Вишневський О І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : навч. посіб. / О. І. Вишневський . – Вид. 3-є, доопрац. і допов. – К. : Знання, 2008. – 568 с.
4. Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи. За модульною системою навчання / С. С. Вітвицька. – К. , 2005. – 395 с.
5. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : навч. посіб. / С.С.Вітвицька. – К. : Центр навчальної л-ри, 2003. – 320 с. 27. Волкова Н. П. Педагогіка. – К. : 2003. – 575 с.
6. Голік О. Б. Педагогічна майстерність : організаційно-управлінський аспект : Навч. посібник / О. Б. Голік. – Донецьк : Вид-во «Ноулідж» (донецьке відділення), 2010. – 242.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури Режим доступу: <http://lib hdak.in.ua/>
2. Репозиторій ХДАК. – Режим доступу: <http://195.20.96.242:5028/khk dak-xmlui/>.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>